

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Кізін Г.В.

аспірант,

Львівський торговельно-економічний університет

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЗАВДАНЬ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ ТА БАЗОВИХ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ПАРАМЕТРІВ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Важливість реального сектору національного господарства, його комплексна роль у вирішенні системних завдань неодноразово актуалізувала потребу в дослідженні його місця і ролі при формуванні системи економічної безпеки держави. Так, серед праць Г. Вечканова можна віднайти розділ «Реальний сектор – основа економічної безпеки держави», де автор аналізує вплив окремих сегментів реального сектору на економічне зростання та безпеку держави, а також визначає такі ключові чинники підтримки реального сектору, як інвестиції, інновації, інформаційне забезпечення, науково-технічний прогрес, наукомісткі види економічної діяльності та галузі економіки [3, с. 78-140]. У В. Богомолова окремим структурним підрозділом праці виділено «Економічна безпека держави у реальному секторі економіки», де науковець пропонує методикку аналізу поточного стану розвитку національного господарства та визначає загрози і напрями забезпечення його економічної безпеки, виокремлюючи тіньову економіку та корупцію найбільш істотними загрозами безпеці держави [1, с. 55-79]. Також багато праць вітчизняних вчених присвячено дослідженню методичного та методологічного апарату оцінки та зміцнення економічної безпеки [2, с. 55-79].

Головними функціями національного господарського комплексу в системі економічної безпеки держави є формування ВВП та національного доходу шляхом створення та реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), задоволення національних та суспільних потреб, формування конкурентоспроможності та стійкості економіки. Його основою є реальний сектор економіки або сукупність базових видів економічної діяльності. Досягнення економічної стабільності у вирішенні стратегічних завдань безпосередньо залежить від дотримання

відповідностей до базових параметрів економічної безпеки держави. Їх взаємозв'язок відображено на рис. 1.

Взаємоформуючий характер завдань реального сектору економіки та базових концептуальних параметрів економічної безпеки держави обумовлює визначення поняття економічної безпеки національного господарського комплексу, як сукупності умов та факторів, що забезпечують стійкість, конкурентоспроможність, ефективне використання потенціалу, здатність до динамічного економічного підйому, та характеризують економічний суверенітет країни [3, с. 111]. При цьому ключовими аспектами тут виступають «стійкість» та «безпека», які взаємодоповнюються за для забезпечення нормального відтворення виробничого циклу з використанням аналітичної ретрооцінки ситуації, оперативного виявлення, прогнозування та стратегічної оцінки загроз.

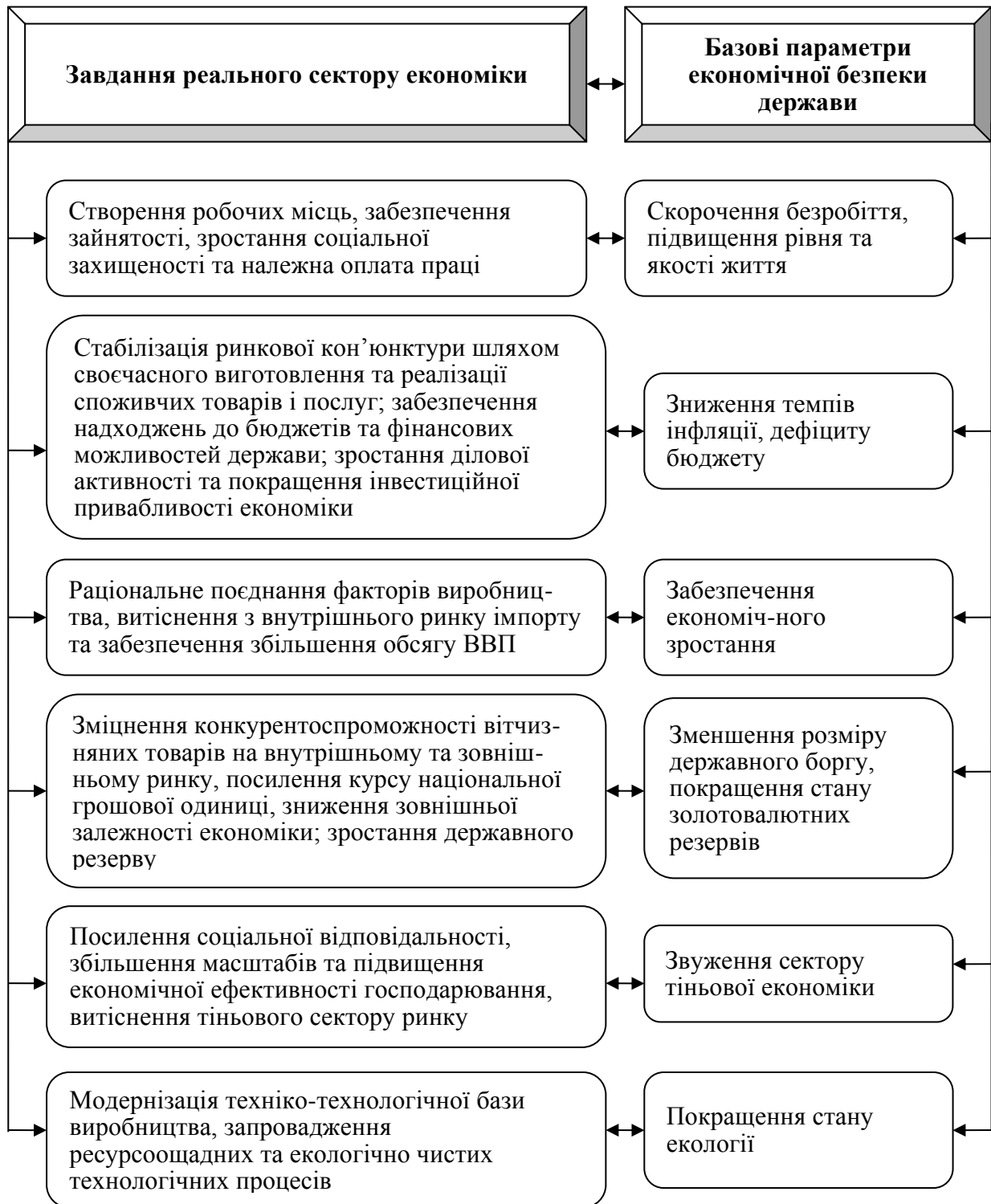
На нашу думку, одним з найбільш важливих та вірних аспектів, що подаються у визначенні, є зазначення ролі економічної безпеки національного господарського комплексу (ми переконані, що без неї це визначення втрачає зміст), а саме – з метою досягнення економічного суверенітету, тобто незалежності як одного з найважливіших внутрішніх елементів безпеки. Втім, можливо, доцільніше було б акцентувати не лише на суверенітеті, але й на стабільності та стійкості, здатності до саморозвитку і прогресу національної економіки. Беручи до уваги вище зазначене, під поняттям національного господарського комплексу, на нашу думку, необхідно розуміти виробничо-господарський комплекс, представлений суб'єктами господарювання різних форм власності та організаційно-правових форм, що ресурсно, інституціонально, економічно та організаційно інтегровані у технологічний процес виробництва і продажу товарів (продукції) та надання ринкових нефінансових послуг (виконання робіт).

Своєю чергою, безпека також є системним і комплексним поняттям з власними складовими фізичного та силового захисту, фінансово-економічної самодостатності, екологічної чистоти, доступності до енергетичних та природних ресурсів, наявності факторів виробництва, зокрема, здорової і розумної робочої сили, а, відтак, – соціально-демографічної стабільності.

Саме тому, з метою удосконалення методологічного апарату забезпечення економічної безпеки національного господарського комплексу, ми цілком підтримуємо визначення науковцями таких методологічних аспектів економічної безпеки, як:

- основні методи вирішення завдань (що трактуються формуванням моделі стратегії забезпечення економічної безпеки; систематизацією методів нейтралізації загроз безпеці);

- стан реального сектору відносно його економічної безпеки (ситуаційно-системний аналіз становища окремих видів економічної діяльності; експертно-аналітична оцінка динаміки розвитку національного господарського комплексу в цілому);

Рис. 1. Взаємозв'язок завдань реального сектору економіки та базових концептуальних параметрів економічної безпеки держави

Джерело: розроблено автором

- вибір індикаторів – параметрів порогових значень безпеки (загальна класифікація, обрання параметрів, методологічні розрахунки параметрів);

- державне управління системою (обґрунтування ролі держави, визначення змісту та переліку функцій у цій сфері, які реалізуються органами державного управління, державні цільові проекти та програми, відображення регіональних проблем безпеки у прогнозах, стратегії, бюджетній політиці, правове забезпечення) [4; с. 107].

Відтак, основою зміцнення конкурентних позицій та економічної безпеки держави є потужний реальний сектор економіки, здатний забезпечувати зайнятість, належний рівень якості життя та захистити національну економіку від більшості зовнішніх і внутрішніх ризиків і загроз.

Список використаних джерел:

1. Богомолів В. А. Экономическая безопасность : Уч. пособие для ВУЗов / В. А. Богомолів. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 303 с.

2. Васильців Т. Г. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення : Монографія / Т. Г. Васильців. – Львів: Арал, 2008. – 386 с.

3. Вечканов Г. С. Экономическая безопасность : Уч. для ВУЗов / Г. С. Вечканов. – СПб: Питер, 2007. – 384 с.

4. Экономическая безопасность России: Общий курс : Учебник / Под ред. В. К. Сенчагова. 2-е изд. – М.: Дело, 2005. – 896 с.

Ковальчук М.В.

аспірант,

Університет митної справи та фінансів

ДЕСТРУКТИВНІ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ІМПЕРАТИВИ ВАЛЮТНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Стагфляційна макроекономічна динаміка (рис. 1) [1; 2], притаманна українській економіці на сьогодні посилюється рядом поточних специфічних негативних факторів, як наприклад:

1) проблеми національної безпеки та оборони негативно позначаються на інвестиційному кліматі, експортно-імпорتنій діяльності, порушенні промислової бази та ускладнюють реалізацію функцій державних інститутів;